

Industriförbundet, Konjunkturinstitutet men inte Industriens Utredningsinstitut.

- Dessa anmärkningar till trots blir dock helhetsomdömet positivt. Särskilt värdefulla är de klagörande specialartiklarna. Boken innehåller också en engelsk-svensk ekonomisk ordlista som bör kunna vara till stor hjälp för dem som är mindre vana vid den rikliga och vid högskolorna ofta obligatoriska engelskspråkiga litteraturen.

Bengt Rydén

BÖRSBOK

FÖR INITIERADE

Allmänhetens ökade intresse för aktier har under de senaste åren lett till att flera utmärkta böcker skrivits om börsen. Pionjär var C R Pokorny med "Att ha aktier", efterföljare S Alcott med "Börser", G Douglas med "Aktier" och L Ramklint med "Börskursen". Dessa böcker har det gemensamt att de vänder sig till en allmänhet utan förkunskaper om vad aktieäggande innebär.

Det senaste tillskottet *Börsboken 1969* under redaktion av *Gustav Douglas* (Wahlström & Widstrand, Stockholm 1968, 189 s, 45 kr) vänder sig däremot till en betydligt mer initierad läsekrets. Boken består av 13 artiklar av olika författare uppdelade på tre avsnitt samt en tabellbilaga med bl a "nyckeltal" för 25 större börsnoterade företag. Syftet är att väcka debatt i några för aktieägarna väsentliga frågor. Alla 13 artiklarna lär väl inte lyckas med det. Kvar står dock några artiklar med samma friska syn på aktieäggande som utmärker exempelvis Kaj Kjellquists Börstips i *Ekonomien*.

Boken inleds av *Gustav Douglas* med en diskussion kring några näringspolitiska frågor — i första hand kravet på bättre insyn i företagen. Sedan följer några mycket bra branschanalyser. Kaj Kjellquist förklarar några av byggnadsbranschens problem inklusive värderingssvårig-

heterna. Så länge företagen själva inte ger en tillfredsställande resultatinformation är det inte underligt att beräkningarna av exempelvis Cementgjuteriets vinst varierar mellan 40 och 80 kr per aktie för 1968. *Arend Versteegh* behandlar skogsbranschen i en "debattvänlig" artikel som manar skogsbolagen att tänka om. *Gustav Douglas* inför därefter ett nytt branschbegrepp — stora internationella koncerner. Dit räknas en grupp på ett tiotal företag med bl a Alfa-Laval, Atlas Copco, Electrolux, Facit, LM och SKF. Rederierna räknas inte med, ej heller exempelvis Sandviken. Gränsdragningen är alltså ganska godtycklig men ett gemensamt drag är att företagen spelar en viktig roll inom sina respektive branscher även internationellt sett.

De stora internationella koncernerna är enligt *Douglas* undervärderade av börser. Delvis beror väl detta på att bedömningen av dem försvaras för den svenske aktieplaceringen. *Atlas Copco* och *SKF* utgör exempel på företag som mött betydande organisations- och konjunkturproblem. *Aga* och *Tändsticksbolaget* har haft andra svårigheter med sina utländska dotterbolag. Det positiva med internationaliseringen är att företagsledningen visar sin vilja att expandera och inte begränsar sig till en skyddad hemmamarknad.

I bokens del 3 behandlas aktieplaceringar. *Bengt Rydén* bidrar här med en artikel om fusionerna från aktieplaceringssynpunkt. Han varnar bl a för en alltför mekanisk och okritisk spekulation i fusionsaktier. *Bengt Kinnander* och *Björn Hall* beskriver därefter *Koncentras* respektive *Sparinvests* placeringsfilosofi. Det hade varit intressant att framför allt i *Koncentras* fall få läsa lite mer om det faktiska utfallet än bara om målsättningarna.

Avslutningsvis ger *Douglas*, *Kjellqvist* och *Jan Ponsbach* förslag till aktieplaceringar för portföljer på mellan 10 000 och 200 000 kronor. Det verkar lite underligt att dessa placeringstips ges utan några motiveringar annat än några allmänna fraser. Många aktier som rekommenderas har tidigare inte kommenterats i boken.

Börsboken avses i fortsättningen ges ut varje år. Det är ett välkommet initiativ särskilt om terminologin ses över till nästa utgåva. Hur många vet exempelvis vad "blankning" innebär? Kan inte författaren hitta ett bättre ord än "kredibilitetsgap"? Sedan är det en annan fråga om tillräckligt många vill betala ett så högt pris som 45 kronor. Några av artiklarna har åtminstone delvis publicerats på annat håll tidigare. Kunde inte redaktionen söka samarbete med Claes Dinkelspiel och publicera översiktsartiklarna tillsammans med den likaledes årligen utkommande Investment Guide? Den kärva atmosfären kring börsen motiverar verkligen ett större samgående från fondmäklarnas sida på marknadsföringens område.

Rolf Rundfeldt